

گزارش یک میزگرد درباره علل مهاجرت

اثر گذاری یا توهم اثر گذاری؟

تصریح کرد: «در اصل تصور می‌کنم که می‌توانم در ایران تاثیرگذار باشم و به نفع مردم که احساس می‌کنم مردمان مظلومی هستند که در دنیا به آنها ظلم می‌شود، کمک کنم و قطعاً همین هدف باعث خواهد شد تا هیچ گاه به فکر مهاجرت نیفتم.» این مستندساز با بیان اینکه مسئولان آمریکایی به حدی شعور و فهم دارند که بدانند چطور از مهاجران برای چرخاندن چرخ های کشور خود استفاده کنند، گفت: «به همین دلیل طبیعی است که حضور امثال کیوان ابراهیمی در آمریکا باعث می‌شود تا تحریم‌ها علیه ایران سنگین و سنگین تر شود. از این رو همیشه تبلیغ کرده‌ام که نخبگان به کشور برگردند و در داخل کشور خدمت کنند یا در صورت ماندن در آمریکا، با ایران در ارتباط باشند و در راستای رفع نیازهای کشور خود گام بردارند، با این حال متأسفانه اساساً هیچ کس به این فکر نمی‌کند که نیاز ایران را برطرف کند و هر اندازه هم که تلاش کنیم، در نهایت مهاجران ایرانی به سیستم کشور میزبان کمک کرده‌اند.» او اظهار

داشت: «هرچند برای بازگشت نخبگان به ایران تبلیغ کرده و تلاش می‌کنم، اما معتقدم نخبه‌ای که به کشور دیگری رفته و به طور مثال ۱۰ سالی است که در کشور دیگری ساکن است و به جایگاهی رسیده، بهتر است که اصلاً به ایران بازنگردد و به جای بازگشت آنها، باید راهکاری پیدا کنیم که بتوانیم از کمک آنها نسبت به کشور بهره‌مند شویم. به عبارت دیگر باید کاری کنیم تا نخبگان ایرانی در همان کشوری که زندگی می‌کنند، برای ایران مفید ظاهر شوند.» شمقدری اظهار داشت: «البته این حرف هنوز در حد تئوری است که قطعاً در صورت تحقق پیدا کردن می‌تواند همانند پلی بین ایران و نخبگان ایرانی مقیم دیگر کشورها عمل کند و تصور می‌کنم کیوان ابراهیمی به همراه دیگر دوستانش می‌توانند نقش مهمی در پیدا کردن مسیرهای تحقق این فرضیه ایفا کنند.» شمقدری با تأکید بر اینکه جامعه مهاجر به طور کلی کمترین اثرگذاری را در کشور میزبان دارد، خاطرنشان کرد: «البته شاید این حرف درست باشد که نسل های بعدی مهاجران می‌توانند اثرگذاری داشته باشند، اما در حال حاضر کیوان ابراهیمی و دیگر دوستانش به عنوان

یک مهاجر معمولی تلقی می‌شوند که نهایتاً می‌توانند کارمند یک شرکت آمریکایی شوند و در اصل به کشوری مانند آمریکا کمک کنند تا ایران.»

کردن هستند، در رشته مهندسی تحصیل می‌کنند، اظهار داشت: «از آنجایی که تفاوت زیادی بین تحصیل در این رشته در ایران و آمریکا وجود دارد، بخش زیادی از این دانشجوین به دنبال اپلای کردن هستند. از سوی دیگر اگر فردی در این رشته از دانشگاه‌های ایرانی فارغ التحصیل شود شاید نتواند از یک‌دهم علمش در صنعت استفاده کند؛ چرا که در شرکت‌های فعلی فعال در ایران به خصوص در شهرستان‌ها اصلاً فضا برای کار کردن مناسب آنها وجود ندارد.» او با اشاره به مشکلات محیط زیست و آلودگی هوا در تهران گفت: «این یکی از دلایل مهم برای عدم بازگشت نخبگان به کشور است، چرا که آنها بعد از بازگشت باید به شهر خودشان بروند و کار کنند که با توجه به شرایط پیدا کردن کار در شهرهایی به غیر از تهران کار سختی به شمار می‌رود و منطقی این است که در تهران مشغول به کار شود، اما آلودگی هوای این شهر به حدی است که قطعاً باعث بیماری آنها می‌شود و این دانشجویان می‌گویند چرا باید به تهران

بیایند که به خاطر آلودگی هوا ۵ تا ۱۰ سال از عمرشان کم شود؟ حال شاید این دلیل چندان به چشم تهرانی‌ها و مسئولان دولتی نیاید، اما اینها نقاط مغفولی است که باید مورد توجه جدی قرار بگیرد.»

مهاجران ایرانی کمترین اثرگذاری را در کشور میزبان دارند

جواد شمقدری نیز در این گفت‌وگو با اشاره به مشکلات زیست محیطی در کشور گفت: «به طور قطع این مساله یکی از آشنه آشیل‌ها در کشور ما به شمار می‌رود که قطعاً جزء مشکلات بزرگی است، هرچند صرفاً مختص به ایران نیست و از منطقه شمال آفریقا تا آسیا را در بر گرفته است.» این مستندساز گفت: «داستان غم‌انگیز این است که نخبه‌های ما به سرزمین‌های دیگری که آبادتر است، می‌روند و دست ایران از آنها خالی می‌ماند. درست است که کم‌کاری‌های زیادی در کشور توسط مسئولان صورت می‌گیرد، اما نمی‌توان این مساله را هم نادیده گرفت که مسئولان هر اقدامی را هم که انجام دهند، باز وضعیت کشوری که میزبان دانشجویان ایرانی است، یک سرگردن از کشور ما بالاتر است و به همین دلیل

باز هم شاهد این هستیم که دانشجویان ما به این کشورها رفته و در آنجا ماندگار می‌شوند.» شمقدری با تأکید بر اینکه آرمان و هدفم باعث شده تا در ایران بمانم و اصلاً به فکر مهاجرت از کشور نیفتم،

باشد، اما می‌تواند روی برخی از آنها مانند نیویورک تایمز زمانی که خبری دروغ علیه ایران منتشر می‌کند، اثرگذار باشد. به عبارت دیگر یک ایرانی که به جایگاه دانشمندی در آمریکا رسیده، به راحتی می‌تواند در مقابل موضع گیری این رسانه‌ها واکنش نشان دهد.» او بیان داشت: «بسیاری از نخبگانی که به آمریکایی آیند، به‌طور کامل کشورشان را فراموش می‌کنند و کاملاً آمریکایی می‌شوند. متأسفانه ایرانی‌هایی که به آمریکایی آیند روز اول لباس‌شان را غربی می‌کنند، روز دوم غذا خوردن‌شان و روز سوم مابقی جنبه‌های زندگی‌شان را به سبک غربی در می‌آورند. در مقابل نیز اقلیتی هم هستند که علی‌رغم سفر به آمریکا، به ایران فکر می‌کنند و به دنبال این هستند که چطور از آمریکایی‌ها بتوانند به ایران کمک کنند و شاید بدیهی‌ترین اقدامات‌شان جمع‌آوری پول برای کمک به محرومان ایران باشد.»

دانشجویان رشته فنی و مهندسی بیشتر به دنبال اپلای کردن هستند

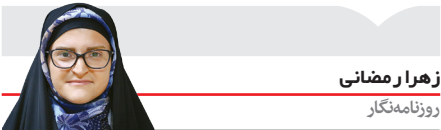
این دانشجوی دکتری دانشگاه ایالتی آیووا با بیان اینکه درست است که شرایط کاری بهتری در آمریکا نسبت به ایران برای نخبگان وجود دارد، گفت: «ما این دلیل اول یا اصلی‌ترین دلیل برای ماندن در آمریکا نیست، همان‌طور که ما به افرادی که در تهران زندگی می‌کنند، نمی‌گوییم چرا در مرفه‌ترین شهر ایران زندگی می‌کنید و حاضر نیستید به پشاکرد و سیستان و بلوچستان و... بروید و به محرومان آنجا کمک کنید. در آمریکا هم نمی‌توانیم به افرادی که از ایران آمده‌اند اما حاضر به بازگشت نیستند، بگوییم چرا به ایران بر نمی‌گردید. ابراهیمی افزود: «معتقدم ما باید مرزهای عقیدتی داشته باشیم و صرفاً به مرزهای جغرافیایی محدود نشویم، چرا که به اعتقاد بنده هر کسی در هر جای دنیا به اسلام کمک کند، کار ارزشمندی انجام داده و نباید صرفاً نگاه‌ها به این صورت باشد که حتماً باید در ایران ماند و به جمهوری اسلامی کمک کرد. در اصل می‌توان در آمریکا بود اما اسلامی زندگی کرد، همان‌طور که می‌توان در ایران زندگی غیراسلامی داشت. مرزهای جغرافیایی نمی‌تواند دلیلی باشد که نشان دهد ما در اینجا کار اسلامی انجام می‌دهیم یا خیر.» ابراهیمی تصریح کرد: «یکی دیگر از مشکلات ما بحث سربازی است و نمی‌دانیم زمانی که به ایران بر می‌گردیم، بحث سربازی ما چگونه خواهد شد؟ چرا که عده‌ای از دانشجویان زمانی که به آمریکایی آیند به‌طور کامل با ایران قطع رابطه می‌کنند اما عده‌ای دیگر از همان ابتدا تصمیم به بازگشت دارند، اما شرایط در ایران برای دانشجویانی که بر می‌گردند، چندان مناسب نیست که یکی از مهم‌ترین دغدغه‌هایشان همان بحث سربازی است. اگر کسی می‌خواهد به بازگشت نخبگان فکر کند، نباید این‌طور تصور کند که با ایجاد عذاب وجدان در دانشجویان مهاجر می‌تواند آنها را مجاب کند که به کشور برگشته و در ایران خدمت کنند، بلکه کار اصلی را باید روی تسهیل شرایط برای حضور آنها انجام داد. به‌طور مثال باید خدمت سربازی برای این دانشجویان حذف شود تا با خیال راحت آنها بتوانند به کشور برگردند.» این دانشجوی دکتری دانشگاه ایالتی آیووا بیان اینک‌ه اکثر دانشجویانی که به دنبال اپلای

مشکلات سربازی، شغلی و زیست محیطی دلایل اصلی دانشجویان برای عدم بازگشت به کشور

کیوان ابراهیمی در این گفت‌وگو در پاسخ به این سوال که برای تحصیل در آمریکا و حتی کار در این کشور عذاب وجدان ندارید و اگر این گونه است، برای آرام شدن وجدان‌تان چه می‌کنید، گفت: «بنده شهریورماه سال ۶۸ در کرمان به دنیا آمدم و ورودی سال ۸۶ به دانشگاه شریف بوده‌ام و از آنجایی که رتبه زیر ۱۰۰ را در کنکور داشتم به بنیاد نخبگان رفتم و در نهایت در سال ۲۰۱۵ در دانشگاه ایالتی آیووا برای تحصیل در مقطع دکتری پذیرفته شدم.» او بیان اینک‌ه در ابتدای سفر به آمریکا به هیچ‌وجه قصدش این نبود که در این کشور ماندگار شود، بلکه تنها می‌خواست تحصیل کرده و به ایران بازگردد، تصریح کرد: «طبیعی است افرادی که از کشورشان می‌روند، به نوعی احساس انقطاع نسبت به وطن‌شان دارند، در حالی که متأسفانه هیچ کس پای صحبت آنها نمی‌نشیند که بپرسد اصلاً چقدر است به چنین اقدامی زده‌اند؟ با این حال اینک‌ه مستند میراث‌آلیرتا به این مهم پرداخته خوشحالم و تصور می‌کنم این مهم یک نقطه مثبت در بحث مهاجرت نخبگان به شمار می‌رود.»

این دانشجوی دکتری دانشگاه ایالتی آیووا گفت: «اصلاً نمی‌توانم به‌طور قطع بگویم که می‌خواهم پنج یا ۱۰ سال دیگر در آمریکا بمانم بلکه همه مسائل به شرایط بستگی دارد. یکی از مباحث بسیار مهمی که خانواده‌های مذهبی حاضر در آمریکا با آن روبه‌رو هستند، مساله آینده اعتقادی فرزندان‌شان است. براساس آمار یک درصد از نسل اول مهاجران مسلمان به آمریکا دیگر اعتقادی به اسلام ندارند، به همین دلیل باید ببینم که برای فرزندان چه اتفاقی خواهد افتاد و قطعاً اگر مسلمانی آنها تحت تاثیر قرار بگیرد، قطعاً به کشورم بازخواهم گشت، البته ممکن است این اتفاق یک یا پنج سال دیگر بیفتد.» ابراهیمی درباره دلایل عدم بازگشت نخبگان به کشور افزود: «عده‌ای به دلیل شرایط خانوادگی مجبور هستند در همان کشوری که تحصیل می‌کنند، بمانند که نسبت به آنها ما دو کار می‌توانیم انجام دهیم، اول اینک‌ه به آنها بگوییم به‌طور کامل از ایران دل بکنند یا اینک‌ه علی‌رغم

عدم بازگشت‌شان به ایران کمک کنند. به عبارت دیگر کسی که در جامعه غرب مانده و قصد بازگشت ندارد، می‌تواند بر رسانه‌های غربی اثرگذار باشد، البته منظور این نیست که روی همه رسانه‌ها اثرگذار

زهرا مضافتی

روزنامه‌نگار

«مهاجرت نخبگان» مساله مبتلا به اکثر کشورهای دنیا به شمار می‌رود، چرا که بخشی از دانشجویان هر کشوری ترجیح می‌دهند برای ادامه تحصیل به خارج از مرزهای جغرافیایی کشور خود بروند، اتفاقی عادی که نه تنها مساله‌ساز نیست، بلکه باعث افزایش ارتباطات در جامعه آکادمیک می‌شود، اما مهاجرت این قشر از جامعه زمانی مشکل‌ساز می‌شود که دانشجویان مهاجر بعد از اتمام تحصیل حاضر به بازگشت به کشورشان نشوند و ترجیح دهند تا در کشور محل تحصیل‌شان، بمانند و شغائل شوند. اتفاقی تأسف‌بار که متأسفانه طی سال‌های اخیر

در کشور ما نیز به یک دغدغه اصلی در حوزه آکادمیک تبدیل شده و اظهارنظرهای مختلفی از سوی مسئولان آموزش عالی پیرامون آن شکل گرفته است، هر چند مهاجرت بیش از ۳۰ هزار نفر در سال از نگاه برخی مسئولان چندان رقم بزرگی به نظر نمی‌آید، اما نمی‌توان این مهم را نادیده گرفت که قطعاً نقش نیروهای نخبه در روند پیشرفت هر کشوری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و به همین دلیل نمی‌توان در مقابل مهاجرت بی‌بازگشت این قشر بی‌تفاوت ماند. اهمیت مهاجرت نخبگان و بخصوص مهاجرت بی‌بازگشت آنها به حدی است که تا امروز مستندهای مختلفی نیز درباره آن ساخته شده است. حسین شمقدری یکی از مستندسازانی است که سه‌گانه میراث‌آلیرتا را با همین موضوع تولید کرده و چندی پیش نیز در اینستاگرام گفت‌وگویی با کیوان ابراهیمی، دانشجوی دکتری دانشگاه ایالتی آیووا آمریکا درباره اهمیت مهاجرت و چرایی عدم بازگشت

بسیاری از دانشجویان ایرانی بعد از اتمام تحصیل به کشور انجام داده است که متن این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

۱۱۱

یکی دیگر از مشکلات ما بحث سربازی است و نمی‌دانیم زمانی که به ایران بر می‌گردیم، بحث سربازی ما چگونه خواهد شد؟ چرا که عده‌ای از دانشجویان زمانی که به آمریکا می‌آیند به‌طور کامل با ایران قطع رابطه می‌کنند اما عده‌ای دیگر از همان ابتدا تصمیم به بازگشت دارند

پیش‌بینی ۲۳۰ میلیارد تومان وام دانشجویی برای نیمسال دوم تحصیلی ناصر مطیعی در گفت‌وگو با مهر درباره پیش‌بینی وام‌های دانشجویی در نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۸-۹۹ گفت: «برای نیمسال دوم حدود ۲۲۰ تا ۲۳۰ میلیارد تومان برای پرداخت تمام وام‌های دانشجویی پیش‌بینی شده است.» رئیس صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم ادامه داد: «همین حدود هم برای نیمسال اول سال تحصیلی ۹۸-۹۹ پیش‌بینی شده بود که حدود ۹۸ درصد آن پرداخت شده است. البته بخشی از فهرست‌های ارسالی وام باقی‌مانده است که آن نیز پرداخت خواهد شد.» به گزارش مهر، ثبت‌نام وام‌های ضروری، مسکن، ودیعه مسکن، زیارت، ازدواج، شهریه دانشگاه دولتی و پیام‌نور، ضروری ویژه دکتری، تحصیلی ویژه دکتری و وام شهریه دانشگاه آزاد اسلامی، غیرانتفاعی و علمی-کاربردی در نیمسال دوم از پانزدهم بهمن‌ماه ۹۸ آغاز شده و تا پایان نیمسال تحصیلی فعال است.»

امروز آخرین مهلت ثبت‌نام آزمون سراسری ۹۹

حسین توکلی، مشاور عالی سازمان سنجش آموزش کشور اظهار داشت: «ثبت‌نام برای شرکت در کنکور سراسری سال ۹۹ به‌منظور پذیرش دانشجویان در رشته‌های با آزمون دوره‌های روزانه، (توبت دوم) شبانه، نیمه حضوری، مجازی و پردیس‌های خودگردان دانشگاه‌ها، دانشگاه پیام‌نور، موسسات آموزشی غیرانتفاعی و غیردولتی و همچنین رشته‌های با آزمون دانشگاه آزاد اسلامی منحصر از طریق سایت سازمان سنجش آموزش کشور انجام می‌گیرد.» وی خاطرنشان کرد: «ثبت‌نام برای کنکور سراسری ۱۳۹۹ از ۱۶ بهمن آغاز شده است و داوطلبان تا پنجشنبه ۲۴ بهمن فرصت دارند در این آزمون ثبت‌نام کنند. داوطلبان در مهلت تعیین‌شده باید نسبت به ثبت‌نام خود اقدام کنند.» مشاور عالی سازمان سنجش آموزش کشور یادآور شد: «هر داوطلب بدون در نظر گرفتن نظام آموزشی خود می‌تواند نظام آموزشی را که می‌خواهد آزمون دهد براساس جدول مربوطه انتخاب کند و تا ساعت هشت دیروز ۲۳ بهمن‌ماه ۹۸، ۵۸۱ هزار و ۳۴۰ نفر در آزمون سراسری ثبت‌نام کرده‌اند. کنکور سراسری ۹۹ در روزهای ۱۲ و ۱۳ تیرماه سال ۱۳۹۹ در حوزه‌های امتحانی برگزار می‌شود.»

اعزام ۸ گروه جهادی به مناطق برقی گیلان

جعفری، مسئول جهاد سازندگی بسیج دانشجویی رشت در گفت‌وگو با خبرگزاری دانشجویان گفت: «با توجه به بارش برف در این استان حدود هشت گروه جهادی در قالب تیم‌های کمک‌رسان به مردم خدمت‌رسانی می‌کنند. راه‌های ارتباطی با روستاها هنوز مسدود است و نمی‌توانیم به این مناطق امداد رسانی کنیم. در حال حاضر فقط راه‌های اصلی با شده و اکنون مشکل بیشتر در منطقه سراوان تا امامزاده هاشم است که بسیاری از مسافرها در این مناطق مانده‌اند و با کمک راهداری و سپاه استان اسکان داده می‌شوند.» وی با اشاره به تخمین خسارت‌های وارده شده به این مناطق افزود: «در حال حاضر مردم بیشتر برای تردد مشکل دارند و نمی‌شود خسارت‌های به وجود آمده را تخمین زد.» با فرارسیدن موج سرما در کشور، بارش باران و برف راه‌های ارتباطی بسیاری از استان‌ها را دچار مشکل کرده و این در حالی است که استان گیلان و شهرستان خلخال در وضعیت بحرانی به‌سر می‌برند به‌طوری که ارتفاع برف در برخی نقاط استان گیلان به ۱/۵ متر رسیده و تردد در ۵۲ شهر این استان را دچار مشکل کرده است